

Vienas iš gražių šeštosios tautinių šokių šventės momentų Čikagoje 1980 m. liepos 6 d.

Nuotr. J. Garlos

Rašo kun. Pr. Gavénas

Aš tai darau kasdien, man atsakė Popiežius

KAIP SUSITIKAU SU ŠVENTUOJU TĖVU

Kokias tautinės apimties "rekolencijas" pravedė ir kokį sąjūdį sužadino Popiežius per šias kelias dienas milžiniškoj Brazilijoj – su atgarsiais visam pasauly – dar negalima pilnai įvertinti. Ir, aišku, kad ir vien tik iš išviršinės pusės žvelgiant, nelengva ir aprašyti. Čia noriu tik papasakoti, kaip man teko – ir visiškai netikėtai – susitikti asmeniškai su Popiežium São Paulo, ir net tris kart.

Liepos trečią, 7-tą val. išvykęs iš namų ir tik 16-tą sugrįžęs iš Popiežiaus Mišių Campo de Marte aerodrome, kur, sako, dalyvavo pusantro milijono maldininkų, dar pasiklausęs jo nepaprastai reikšmingos kalbos seselėms vienuolėms, ruošiausi vykti į benediktinų kolegiją Santo Ameriko, kur Popiežius numatęs susitikti su vienuoliais. Betgi Popiežius, visa valanda pavėlavęs su darbininkais. Morumbi stadione, vėluosis, galvojau, mažiausia visa valanda ir Santo Ameriko kolegijoj.

Betgi ta kolegija kažkur užmiesty, Jardim Colombo – net miesto vadove neradom jo gatvės; ir mano numatytas bendrakeleivis nusprendė: "Verčiau pažiūrėsiu per televiziją".

(Nukelta į 9-tą psl.)

SUSIDEGINO RAUDONOJE AIKŠTĖJE

Rugpiūčio 2 dienos šeštadienio vakaro TV žinių "Reporter" laidoje buvo perduota žinia, kad Maskvoje, Raudonoje Aikštėje, nežinomas žmogus, apsipylęs benzinu apsidegė. Ta pati žinia buvo atspausdinta sekančią dieną didžiausiame Brazilijos dienraštyje "O ESTADO DE SãO PAULO". Pagal S.Paulo dienraštį šią žinią spaudai perdavė Irlandijos olimpinės atletikos komandos treneris Patrick Griffin. Vos policija pastebėjo įvykį, kaip pasakoja Griffin, tuoj apsupo susideginimo vietą ir neleido niekam prisartinti. Pasidegusį žmogų tuoj nuvežė ir nuplovė susideginimo vietą, kad jokio incidento ženklo neliktų. Patrick Griffin'o nuomone, susideginimo priežastis buvo politinis protestas. Tuo laiku Raudonoje Aikštėje buvo šimtai turistų laukiančių eilėse prie Lenino mauzoliejaus. Nežinoma ar žmogus mirė, tačiau iš aukštų liepsnų spėjama, kad apdegė labai smarkiai. Irlandas treneris nenorėjo duoti daugiau informacijų nepasitaręs su savo krašto olimpinės delegacijos viršininku.

Sovietai visaip varžė sportininkus ir turistus, kad nematytų nieko kas galėtų sudaryti neigiamą įspūdį apie sovietinę tvarką, tačiau kaip sakoma, yla vis išlenktu.

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

JAUNIMAS DEMONSTRAVO PRIE SOVIETŲ PASIUNTINYBĖS WASHINGTONE

Liepos 18 d. apie 10 val. ryto 7 automobiliai staiga sustojo dviem eilėm prieš sovietų ambasadą Washingtone. Iš jų iššokę jaunuoliai iškėlė plakatus ir keli prisirakino retėžiais prie sovietų pasiuntinybės geležinių vartų. Buvo iškelta juodu šydu pridengta Lietuvos vėliava ir plakate įrašyta: "Lithuania 1940 – Afghanistan 1980". Kitame, skersai visą gatvę ištemptame plakate, buvo užrašyta: "Free Lithuania Now." Tuojau atsirado policija, demonstrantus areštavo ir nuvežė į daboklę. Paleido 6 val. vakaro ir po kiek laiko bus teismas už prasižengimą įstatymui, kad negalima demonstruoti arčiau kaip 500 pėdų nuo užsienio pasiuntinybių. Buvo suaiškyta 12 vyrų ir 6 moterys. Jų tarpe buvo Simas Kudirka ir kunigas K.Pugevičius, kiti jauni žmonės.

Demonstracijas suruošė jaunimas, protestuodamas prieš Lietuvos ir Afganistano užgrobimus, taip pat prieš prasidedančią Olimpiadą Maskvoje. Demonstracija praėjo taikiai, judrioje gatvėje matė daug žmonių, susisiekimas buvo kuriam laikui sustabdytas. Trumpai demonstraciją parodė TV, apie ją pranešė radijo ir ilgą straipsnį su dviem nuotraukom pasiekė **Washington Post** (liepos 19 d.)

ELTA

SEM ANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca · CEP 03124
São Paulo · Brasil Caixa Postal, 4421 · CEP 01000
Diretor Responsavel: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: STANISLAO ŠILEIKA
Redige Equipe Editorial · Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoje iki liepos mėnesio Cr\$.500.00 Atskiro numerio kaina Cr.10.00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 18 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 25 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$ 3.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anunėios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą po Cr.50.00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako

Straipsnius ir Korespondencija Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leideju nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti "STANISLAO ŠILEIKA" vardu.

Į P. Ameriką oro paštu: 20 Dol.

Į tolimus kraštus 30 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr.1.500,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Iš Lietuvos K.B. Kronikos Nr. 42

LIETUVIAI GINA SAVO KALBĄ

TSKP Centro Komitetui,
LTSR KP Centro Komitetui,
LTSR Švietimo ministerijai,
LTSR Aukštojo ir spec. vid. mokslo ministerijai,
Profesinio techninio mokslo komitetui
prie LTSR Ministrų Tarybos

Iki šiol LTSR bendro lavinimo vidurinėse mokyklose vaikai rusų kalbos buvo mokomi nuo II-os klasės II-o pusmečio ir aukštesiose mokyklose lietuviams buvo dėstoma daugiausia gimtąja kalba. Visasąjunginės mokslinės partinės konferencijos "Rusų kalba – TSRS tautų draugystės ir bendradarbiavimo kalba" (įvykusios 1979 m.V.22 – 24 d.d. Taškente) rekomendacijose siūloma pradėti mokyti rusų kalbos ikimokyklinėse įstaigose nuo 5 m. amžiaus, o bendrojo lavinimo mokyklų vyresnėse klasėse, visose profesinėse, specialiųjų vidurinių ir aukštųjų mokyklų 2–3 kursuose pradėti dėstyti tik rusiškai, jeigu mokiniai ir studentai to pageidauja.

Kadangi vaiko mąstymas gimtąja kalba susiformuoja tik pradinėse klasėse, pradėjus mokyti antrosios kalbos anksčiau, vaikas blogiau išmoka ir gimtąją ir antrąją kalbą, mažiau gabūs vaikai net protiškai lėčiau vystosi. Dėstant bei skaitant ne gimtąją kalbą, visi vaikai sunkiau supranta ir įsimena.

TSRS ir LTSR Konstitucijos garantuoja visiems piliečiams galimybę mokytis gimtąja kalba.

Todėl prašome palikti iki šiol buvusią tvarką: darželiuose nemokyti lietuvių vaikų rusų kalbos, visose mokymo įstaigose lietuvius ir toliau mokyti lietuviškai, nemažinant mokslinės, grožinės ir vaikų literatūros leidimo lietuvių kalba. 1979 m. Pasirašė 1310 asmenų

Parašai surinkti iš Kaučo, Vilniaus, Kapsuko, Kretingos ir įvairių kitų Lietuvos vietovių. Šio pareiškimo originalas išsiųstas TSKP CK-ai.

KOVA PRIEŠ BAŽNYČIĄ STIPRĖJA

Kovos su religiniu ekstremizmu stiprinimo, kultų įstatymų laikymosi kontrolės gerinimo
p l a n a s

1. Kontroliuoti, kad kunigai ir kiti religininkai nepasisavintų tėvų teises, ruošiant vaikus katekizacijai bei konfirmacijai.
  2. Duoti raštiškus bei žodinius įspėjimus asmenims, pažeidusiems tarybinius įstatymus kultų klausimais.
  3. Organizuoti pamokslų klausimus, juos pastoviai apibendrinti ir panaudoti antireliginėje propagandoje ekstremistų demaskavimui.
  4. Kiekvienam ekstremistiškai nusiteikusiame dvasininkui užvesti asmens bylą, kurioje kaupti visą veiklos medžiagą, dokumentus, įrodančius, kokios priemonės priimtos jo perauklėjimui. Dvasininkui persikėlus į kitą religinį susivienijimą, šią bylą persiųsti vietos vykdomajam komitetui.
  5. Mokomai ir lanksčiai, nepažeidžiant tikinčiųjų jausmų, vesti individualius bei grupinius pokalbius su religingais mokiniais bei jų tėvais, kad nepatektų religininkų įtakon, sparčiau atitraukti nuo bažnyčios.
  6. Mokytojams individualiam darbui paskirstyti tėvus, kurių vaikai gieda bažnyčios chore, patarnauja Mišioms ir t.t. Kas mėnesį išklaudyti informaciją apie minėtų mokytojų darbą.
  7. Vesti tikslią vaikų ir jaunimo iš ekstremistinių šeimų apskaitą, numatyti konkrečias priemones darbui su jais.
  8. Pagal galimybes sudaryti ligoniams, jiems patiems prašant, susitikti su dvasininkais, atlikti išpažintį bei gauti ligonių patepimą.
- N.B. Pplanas paruoštas LKP Centro Komitete.

Savaitei bėgant...

Alf. D. Petraitis

Taigi jau "Nemunas" sugrižo. Kam teko aeroporte pirmadienio rytą laukti savųjų, reikėjo grįžti namo. Numatytu laiku, atseit 8 valandą ryto, lektuvo nė garso. Tikrai po pietų apie 17 valandą nemuniečiai pasirodė. Žinoma, tokiai léktuvų kompanijai, kaip L.A.P. (Lineas Aereas Paraguayas) kelių valandų pavélavimai tik nereikšminga smulkmena. Reikia džiaugtis, kad kaip nors į léktuva patenki. . .

Pirmas susitikimo momentas, ašaros, sveikinimasis, pasiilgimo ir džiaugsmo žodžiai viskas iš karto. Rodos, šimto metų nesimate.

Namie teirajuosi: "Kaip pasisekė šokių šventė? "

Dukra ir jos pusseserė Gizella nežino nė kaip pradėti. Suprantu, kad viskas buvo paskiškai gražu.

– Likau be žodžių, kaip išengėme į stadioną. Žmonių daugybė, plojimai, muzika. Net užmiršau, kad nesu lietuvaite. Tokia tapau tuo momentu. Brazilijos jaunimui man pasirodė, kad labiausiai plojo.

– Gal dėl to, kad mes buvome iš toliau, negu kitos grupės. Mums buvo lyg koks sapnas. Užmiršau ir nuovargi.

–Ar verta toji kelionė? Aišku, kad verta bet kokio nuovargio ir pasiruošimo! Niekomet to neužmiršiu.

– Vėliau mus taip šiltai priėmė. Vienoje vietoje net savo lovas užleido, nežinojom nė kaip padėkoti.

– Žodynėlio nepakako, nemokėjau visko pasakyti. O kokie ten geri žmonės. Mergaitės mums padėjo, lyg seserys. Viskas labai "legal".

– Jeigu tik pasitaikys tokia proga, vėl grįšim ten . . .

Nors tai tik paskiros mintys ir pasisakymai, bet jie parodo, kaip tokios šventės veikia mūsų jaunimui. Tikrai vertos bet kokio darbo ir sunkumų. O po gražaus pasisekimo galima dabar pasidžiaugti gražiais vaisiais. Amfiteatro salėje telpa apie 10.000 žiūrovų. Šventės metu salė buvo perpildyta. Bilietai jau balandžio mėnesį buvo išparduoti. Vien šokėjų skaičius siekė 2300. Tai galima išvaizduoti programos groži.

Laukiame nuotraukų, kad būtų galima pasidalinti su "Mūsų Lietuvos" skaitytojais ir pamatyti savuosius šokančius Čikagoje.

Suprantama, kad Pietu Amerikoje tokio dydžio pasirodymų mes gal ir negalime suruošti, tačiau tarp mūsų kaimynų vis tik vertėtų "pajudinti žemę" ir šioje srityje. Jeigu negalime suruošti didelių festivalių, tai gal kokių mažesnių pasirodymų, kad ir pav. tarp Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos, reikėtų parengti. Viena tokių progų tai Pietu Amerikos lietuvių kongresas. Senimas susitiktų savo reikalais, o jaunimas vėl turėtų progos pasirodyti ir su šokiais. Paremkime čia mūsų jaunimą. Greit išgirsime spaudoje apie patį kongresą. Nors tai jau ne naujiena, bet pagerinimams nėra ribų. Galime daug ko pasimokyti iš Šiaurės Amerikos

A.a. kunigas Petras Ažubalis Tvirtovės žmogus

Ne tik Kanadoje, bet ir už Kanados ribų nuskambėjo žinia apie staigią a.a. kunigo Petro Ažubalio mirtį. Ji sujaudino daugelį žmonių ne tik savo staigumu, bet ir svarumu. Miršta juk daugelis, bet tik tai reta mirtis paliečia plačiąją lietuvių visuomenę. Kai iškeliauja eilinis tautietis, mažai kas tesijaudina, bet kai atsiskiria iš gyvųjų tarpo plačios reikšmės žmogus, sujuda ir plačioji visuomenė. Toks atvejis buvo ir velionies kunigo P. Ažubalio. Jo iškeliavimą amžinybėn labai greitai pajuto ne tik jo parapija, ne tikai Torontas, bet ir tolimesnieji visuomenės sluogsniai. Tai buvo ryškiai matoma per Velionies laidotuves. Per du maldos vakarus jo statytoji Lietuvos Kankinių šventovė, kur jis ilsėjosi pašarvotas, buvo pilnutėlė žmonių. Dienos metu jis buvo lankomas gausių tautiečių. Laidotuvių rytą šventovė pasidarė per daug maža — teko įvesti garsiakalbių sistemą parapijos salėn. Laidotuvių apėigose dalyvavo apie 1000 asmenų iš Toronto ir net tolimų vietovių. Kardinolas Carteris atsiuntė du savo vyskopus pagalbininkus. Mišioms susirinko net 35 kunigai. Visa tai rodo, kad Velionis buvo plataus masto ir didelio visuomeninio svorio žmogus.

KAS GI padarė jį tokio visuomeninio svorio žmogumi? Juk jisai buvo parapijos kunigas, kaip ir daugelis kitų, neturėjęs augštesnių oficialių pareigų. Taip, oficialiomis savo pareigomis jis nebuvo prasikišęs, bet savo užmojų platumu ir darbų didumu praaugo daugelį kitų. Per 37-rius kunigystės metus jis padarė daugiau nei kitas per 80 metų. Visų pirma dvasiniai jo darbai. Jie nėra matomi, bet jų pėdsakai tebėra labai ryškūs žmonių širdyse. Kaip kunigas, jis patarnavo tūkstančiams žmonių. O patarnauti, pagelbėti žmogui, ištraukti iš painedos jis buvo visuomet pasiruošęs. Tai buvo ryški Velionies savybė, kuri padarė jį populiariu. Bet dar ryškiau išskyla jo veidas medžiaginiuose darbuose, kurie plaukė iš paprastos gyvenimo filosofijos, būtent, į žemę neatsirėmęs dangaus nepasieksi. Jis matė, kad vien idėjomis gyventi neįmanoma, kad reikia pastatų, kuriuose galėtų skleistis idėjos ir žengti į konkretų gyvenimą. Dėlto jis pagrindinai atremontavo senąją lietuvių šventovę Toronte, o vėliau užsimojo dideliu projektui — statybai Anapilio, kuris turėjo apimti didžiulį salių pastatą, poilsio namus, kapines, šventovę, kleboniją, stovyklavietę (Wasagoje). Ir tai jam pavyko, išskyrus poilsio namus. Dabartinė Anapilio ir parapijos nuosavybė yra dviejų milijonų dolerių vertės. Ir tai pasiekta daugiausia vieno žmogaus, būtent, kun. P. Ažubalio dėka.

TAIGI Anapilis tapo dvasine ir mūrine tvirtove. Čia randa prieglobą ir maldos, ir spaudos, ir meno, ir muzikos, ir aplamai kultūros žmonės bei jų veikla. Tai lietuviška užuovėja, dvelkianti tvirtovės dvasia. Joje galima drąsiai gintis nuo nutautimo ir nuo nukrikščionėjimo pavojų. Medžiaginės sąlygos jau sudarytos, belieka mobilizuoti dvasinę atsparą, kuri yra lemianti mūsų buityje. Velionis kun. P. Ažubalis, kurdamas Anapilį, to ir siekė. Beveik baigęs statybinius darbus, jis pareiškė: dabar atėjo metas dvasinei statybai. Per trumpą laiką, deja, jis negalėjo jos išvystyti. Tai uždavinys, kurį teks vykdyti Velionies įpėdiniams. Plytinės tvirtovės sienos tėra griaučiai, reikalingi raumenų bei gyvybės. Jei pastaroji išblės, vieni griaučiai neišgelbės. Dėlto naujiems tvirtovės gynėjams reikia gyvos tautinės bei religinės dvasios, pajėgiančios telkti savo žmones dvasiniams žygiams. Jei to nebus, Anapilio tvirtovė nustos savo prasmės. Tai gerai matė jos statytojas Velionis ir teisiškai padarė visa, kad tvirtovė neatitektų svetimiesiems. Be to, jo troškimas buvo, kad tvirtovės gynėjų eilėse netrūktų jaunimo. Senatvė yra gera patarėja, bet silpna veikėja. Be jaunimo gretų jokia tvirtovė negali ilgai egzistuoti. Iki šiol jaunimo reiškimasis Anapilyje buvo viltingas, bet neper daug stiprus. Reikia tikėtis, kad atsijauninant įgulai sustiprės ir jaunimo gretos.

Pr. G.

Kun. P. Ažubalis prakasa žemę Anapilio sodybos statybai 1977 metais, dalyvaujant visuomenei Nuotr. St. Dabkaus

tovės gynėjų eilėse netrūktų jaunimo. Senatvė yra gera patarėja, bet silpna veikėja. Be jaunimo gretų jokia tvirtovė negali ilgai egzistuoti. Iki šiol jaunimo reiškimasis Anapilyje buvo viltingas, bet neper daug stiprus. Reikia tikėtis, kad atsijauninant įgulai sustiprės ir jaunimo gretos.

Pr. G.

BIOGRAFINIAI BRUOŽAI

Kun. P. Ažubalis buvo gimęs 1918 m. vasario 10 d. Mielaišių k., Papilio valsč., Biržų apskr.. Mokėsi Biržų gimnazijoje, Kauno kunigų seminarijoje bei teologijos—filosofijos fakultete. Sovietinės okupacijos metu repatriacijos keliais, su giminėmis pasitraukė į Vakarus ir ilgesniam laikui apsisutojo Čekoslovakijos sostinėje Prahoje, kur vokiečių universitete tęsė teologijos studijas. Jas baigęs, buvo išventintas kunigu, 1942 m. gruodžio 19 d. Porą metų kapelionavo seselių vienuolyne Liuksenburge, o 1947 m. atvyko Kanadon. Pusmetį pavikaravęs angliškoje St. James parapijoje Toronte, buvo paskirtas lietuvių Šv. Jono Kr. parapijos klebonu. Gavęs vietos arkivyskupo leidimą remontuoti šventovę, jis ją iš pagrindų atnaujino, teisingiau sakant, pastatė naują, palikdamas tik vieną sieną iš senosios šventovės. Tuo būdu iš mažytės šventovės pasidarė beveik dvigubai didesnė, turinti apie 400 sėdimų vietų.

Vėliau, matydamas, kad ir ta šventovė permaža, kun. P. Ažubalis ėmė planuoti naujos šventovės statybą Toronto vakaruose. Neradęs tinkamos vietos pačiame Toronte, jis užsimojo kurti ištisą lietuvių sodybą buvusiam Toronto priemestyje Mississaugoje, kur jau buvo jo įsteigtos lietuvių kapinės. Ir tai jam pavyko, nors ir nelengvai.

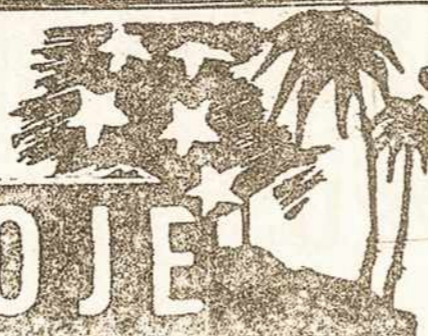
Naujoji šventovė buvo pavadinta Lietuvos Kankinių vardu, o senoji buvo perduota korėjiečiams katalikams. 1974 m. viskas buvo perkelta naujon vietovėn, pavadinton bendru vardu Anapilis. Čia rado užuovėją ir "T. Žiburiai", prie kurių steigimo bei išlaikymo Velionis daug prisidėjo.

Savo kūrinį Anapilį Velionis paliko gerame kelyje. Jo įpėdiniams belieka jį tęsti ir tobulinti, o jam pačiam — ilsėtis ramybėje po didelių rūpesčių. K. Tėviškės Žiburiai

LIETUVIAI PIETŲ AMERIKOJE

A.D.P.

VENECUELOJE

KUNIGO ANTANO PERKUMO ATVIRAS LAIŠKAS "GAIRÉ" REDAKTORIUI JUOZUI KUKANAUZAI, VENEZUELOJE

1980 metais birželio 15 dieną "Gairė" 15 numeryje, kunigo Mečio Burbos viešnagės proga aprašymo straipsnyje Venecueloje, buvo atsiklausta jo, ar Venecuela negalėtų turėti kitą jaunesnį kunigą, kaip padėjėją kunigui Antanui Perkumui?

Kunigas Mečys Burba į šį klausimą davė sekantį atsakymą: "Man, kaip svečiui, aplankius tris didesnes Venecuelos kolonijas ir joms suteikus religinį dvasinį sustiprinimą, susidaro įspūdis, kad čia Venecueloje ir vieno kunigo dar yra per daug".

Post scriptum; Juozas Kukanauza "Gairių" redaktorius, Venecuelos Centro valdybos bei Katalikų Komiteto pirmininkų vardu duoda paaiškinimą t.y., kad jis žinodamas tikrą padėtį, jog kunigas A.Perkumas yra ligonis ir nesutinkąs su kunigo M.Burbos greitai sudaryta nuomone, kad kunigui A. Perkumui nereikalingas padėjėjas ir toje pasekoje meta kunigui Antanui Perkumui sunkų apkaltinimą, kad jis dėl nepajėgumo vedąs Venecuelos lietuvių koloniją prie nutautėjimo".

Perskaičius "Gairė" redaktorius, kunigui Antanui Perkumui daromus užmetimus, užklausiu kunigo, kaip jam atrodo toks Kukanauzos Juozo pasisakymas?

Štai jo atsakymas:

"Aš, kaip parapijos kapelionas dirbęs Venecueloje apie 30 metų, šio man neužtarnauto kaltinimo neprisiimu.

Nemėgstu ginčų ir tuo labiau dar spaudoje, bet kadangi mane neteislingai palietė per spaudą, tai esu priverstas duoti šį mano paaiškinimą kitame laikraštyje, nes "Gairė" išsina tik vieną kartą į metus.

Aš jau keletą metų bandžiau iš vyresniųjų gauti naują kunigą, kaip man padėjėją, bet man buvo atsakyta: "Mums yra žinoma, kad Venecueloje lietuviai neturi pakankamai darbo vienam kunigui, o ką darytų du?"

"Mums taip pat yra žinoma, kad Venecuelos lietuviai nėra pajėgūs išlaikyti vieną kunigą, tai kaip išlaikyti du?"

Religinių pamaldų susilpnėjimas įvyko dėl mūsų bendruomenės vadovų vadų neigiamos krypties pravedimo.

Valencijos mieste, kur gyvena pats mūsų Centro Valdybos pirmininkas, Juozas Kukanauza, bendruomenė neturi jokios lietuviškos veiklos. Turi išsirinę valdybą ant popieriaus, kuri metų bėgyje nesusirenka vienam posėdžiui. Per eilę metų Valencijoje, kuri turi apie 130 mūsų tautiečių, nebuvo paminėta jokia tautinė šventė.

Dalis Venecuelos lietuvių jaunimo, dalyvavusio Vasario 16 minėjime Karake

Venecueloje Jaunimo Sąjungos pirmininkas nereliginas, kadangi iki dabar nėra pakrikštytas, tai negalima reikalauti, kad jaunimas lankytųsi lietuviškose pamaldose, nes jaunimo pirmūnas daro didelę įtaką į jaunimą.

Karako Apylinkės pirmininkas Vladas Mažeika, buvo išvystęs savo kadencijoje neigiamą ir nesugebančią veiklą, per trejus metus valdyba nebuvo susėdusi nei vieno susirinkimo, kur būtų galima buvę padiskutuoti bendruomenės bėgamais reikalais. Vladas Mažeika, kaip reprezentuojantis Karako valdybą, neparodė tinkamo pavyzdžio bendruomenei, nes pats tik būtinomis progomis atsilankydavo lietuviškose pamaldose. Ne visos tautinės šventės buvo paminėtos. Posėdžio metu mane užgauliojo, paklausdamas ar aš esu Lietuvis? Tuo tarpu, jo vaikai nekalba lietuviškai ir niekas jų nėra matęs mūsų bendruomenės veikloje.

Iš Karako valdybos neturėjome jokių informacijų, nežinojome nei kas bendruomenėje yra daroma, nei kas atvažiuoja, nei kas išvažiuoja, žinių turėjai ieškoti aplinkiniais keliais.

Centro valdybos pirmininko dukterė su žentu gyvena Karake abu kalba lietuviškai, tačiau nedalyvauja lietuviškame gyvenime, nei lankosi į lietuviškas pamaldas.

Kaip Bažnytinio Komiteto pirmininkas, Juozas Kukanauza, taip pat neišvystė jokios religinės veiklos.

Aišku, tokiose sąlygose bendruomenė turi nutautėti, turėdama priešakyje jau nutautėjusius reprezentacinius vadovus.

Mielas Juozai, tautinį darbą turi dirbti ne aš, bet Centro Valdyba su apylinkių valdybomis drauge, o pats bandai primesti tą darbą man.

Aš neneigiu, kad esu senas (71 m.) ir gal negaliu to nuveikti ką gali atlikti jaunas kunigas, tačiau dar šiandieną at-

lieku visas kunigui priklausančias pareigas ir didelę dalį bendruomenės veiklos.

Per paskutinius kelis mėnesius "Religio" laikraštyje, mano rūpesčiu buvo paskelbti 5 straipsniai palankūs apie Lietuvą, "Nerijos" mergaičių chorui, kada bendruomenė negavo patalpų, parūpinau koncertams sales, su didele nuolaida.

Visiems Venezuelos vyskupams parašiau prašymus, kad birželio 15 d. melstųsi už Lietuvą, 40 metų okupacijos proga.

Religiniam išsilikymui esu išsirūpinęs kopyltėlę lietuviškos pamaldoms, tautiniams bendruomenės reikalams ir subuvimams bei lituanistinei mokyklėlei patalpas (kurios nėra) ir visus kitus bendruomenės veiklai patogumus.

Man labai nemalonu buvo išklaudyti iš savo bendruomenės narių pusės, kurioje dirbau keliasdešimt metų, užgauliojimus ir priekaištus, net ir nehumaniškus, užgaunant seno žmogaus asmenybę, kaip teko man patirti pereinamais metais Centro Valdybos posėdyje, kuris įvyko rugsėjo mėn. 8 dieną. Dalyvaujant 8 posėdžio dalyviams, mūsų valdybos pirmininkas Vladas Mažeika ir jaunimo globėja Jūratė Statkutė de Rosales, kaip įmanydami, mane šmeižė ir skaudino.

Dievo vardan ir dėl Šventos Ramybės visiems atleidžiu ir linkiu, kad Jūs sulaukėte mano amžiaus, pasitarnautumėte daugiau, bendruomenės ir žmonijos labui".

Kun. Antanas Perkumas

P.S. Peržvelgus šį mūsų parapijos kapeliono kun. Antano Perkumo paaiškinimą, man panoru atsiklausti, nekurių mūsų bendruomenės veikėjų nuomonės, ar jie sutinka su Centro Valdybos pirmininko Juozo Kukanauzos sunkiu kaltinimu, kad kunigas prisideda prie bendruomenės nutautėjimo? .

Janina Klovienė, nuo pirmųjų į Venezuelą atvažiavimo dienų, bendruomenės veikėja, užklausta apie šį pasisakymą, pareiškė: "Kad ji jokiū būdu nesutinkanti su tokiu sunkiu kunigui metamu kaltinimu".

Inž. Bronius Deveikis mūsų bendruomenės reikalų rėmėjas, taip pat

panėigė tokį kunigui Antanui Perkumui daromą kaltinimą.

Aurelija Paukštytė, diplomuota universiteto buhalterė, pareiškė: "kad ji nesutinka, kad kunigas Antanas Perkumas būtų kaltinamas dėl mūsų kolonijos nutautinimo. Jei nutaustame, tai iš mūsų pačių kaltės".

Henrikas Gavorskas, Vlisko atstovas Venezueloje bei visuomenininkas, pareiškė: "Kad nepitaria Juozo Kukanauzos nuomonei, kad kunigas Antanas Perkumas prisideda prie lietuvių bendruomenės nutautinimo, nes tokie tušti pasisakymai skaldo mus. Mums gerai visiems yra žinoma, kad bendruomenės veikla sukasi tik kunigo pastangų dėka".

D-rė Jadvyga Klovaitė, ilgametė bendruomenės veikėja, pareiškė: "Kad ji nesutinkanti, kad kunigas Antanas Perkumas veda lietuvių koloniją prie nutautėjimo".

Juozas Menkeliūnas, Karako Kultūros Fondo Piemininkas, dėl nutautėjimo ir neveiklos Venezuelos lietuvių kolonijose, kaltina ne kunigą Antaną Perkumą, bet Centro Valdybos pirmininką Juozą Kukanauzą ir Karako Apylinkės pirmininką Vladą Mažeiką, kad jie patys neveikė, bet dar trukdė kitiems darbą lietuviškoje veikloje.

Marijos ir Vinco Baronų šeima, viena iš susipratusių krikščioniškų šeimų, išauginusi ir išmokslinusi lietuviškai 4 vaikus, dėl kunigo A.Perkumo padėjimo reikalingumo štai ką pasakė:

Visiems yra žinoma, kad kunigas A.Perkumas, gyvendamas Karake, kiekvieno mėnesio laikotarpyje aplankydavo visas didesnes lietuvių kolonijas Venezueloje. Gal šiandieną tą patį darytų, jei mūsų tautiečiai didesniu skaičiumi rinktųsi į lietuviškas pamaldas.

Karako kolonija yra pati didžiausia Venezueloje, tačiau į lietuviškas mišias susirenka tie patys — mažuma. Anksčiau lietuviai rėmė savo kapelioną kun. A.Sabaliauską, o vėliau kunigą A.Perkumą, rinkdami aukas. Šiuo metu niekas aukų nerenka, Ačiū Dievui, mūsų kapelionas taip susitvarkė, kad pats save išlaiko.

Susidarius tokiai padėčiai kyla klausimas, ar Venezuelos lietuvių kolonija būtų pajėgi išlaikyti dar vieną kunigą?

Prašykime Viešpaties Dievo, kad

islaikytų mūsų kapelioną kuo ilgiausiai, o mums duotų geros valios nepasimesti barniuose, o jungtis į vieningą, lietuvišką, krikščionišką bendruomenę.

Pabaigai, kunigas Antanas Perkumas yra mūsų kolonijos veiklos ašis, apie kurią sukasi visas lietuviškas gyvenimas. Tikrai yra daugumos visų gerbiamas ir mylimas ne kabutėse ar perkeltoje prasmėje, kaip kiti nori veidmainiškai įrodyti, vieną sakydami kita galvodami.

Jei nutaustame, tai nepajėgių bei nesugebančių bendruomenės organizatorių dėka, kurie daug kalba, mažai daro ir pirmoje eilėje stengiasi iškelti savo asmenybę į viršų.

Aleksandra Vaisiūnienė

Karakas, 1980 m. liepos 12 d.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

PLB PIRMININKAS LANKYSIS EUROPOJE

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas inž. Vytautas Kamantas su žmona Aldona rugpiūčio mėnesį keliaus į Prancūziją, Italiją, Vokietiją, Austriją ir Angliją.

Rugpiūčio 2—5 dienomis aplankys Prancūzijos LB pirmininką kun. J.Petrošių Paryžiuje. Rugpiūčio 5—8 dienomis bus Romoje, kur numatyti pasimatymai su Lietuvos Diplomatinijos Šefu min. St. Lozoraičiu, Lietuvos Atstovu prie Šv. Sosto St. Lozoraičiu Jr., Italijos LB pirmininku prel. V.Mincevičiumi, Vatikano radijo vedėju kun. dr. V.Kazlausku ir kitais.

Rugpiūčio 8—9 dienomis aplankys Muncheno lietuvius ir Laisvės Radijo darbuotojus.

Rugpiūčio 9—16 dienomis dalyvaus Europos Lietuvių Studijų Savaitėje Innsbrucke, Australijoje, ir jos metu vykstančiame II-jame Europos LB pirmininkų suvažiavime.

Rugpiūčio 16—18 dienomis bus Londone ir susitiks su Didž. Britanijos Lietuvių Sąjungos valdyba ir jos pirmininku Zigmū Juru, aplankys Lietuvos Atstovą Londone V.Balicką, "Europos Lietuvio" redakciją, lietuvių parapiją ir kt.

Kelionės tikslas yra sustiprinti Europos kraštų lietuvių ryšius su PLB ir pasitarti bendrais švietimo, kultūros, politikos, jaunimo ir kitais reikalais.

PLB pirmininkas Vytautas Kamantas 1980 metų gruodžio mėnesio pabaigoje dalyvaus Australijos Lietuvių Dienose ir jų atidaryme gruodžio 26 d., ir 1981 metų vasario mėnesio 11-15 dienomis bus Pietų Amerikos Lietuvių Kongrese Buenos Aires, Argentinoje.

PALIVANAS

ACESSÓRIOS PARA AUTOS

TOCA FITAS — RODAS — PNEUS — RADIOS AM, FM.
SONORIZAÇÃO P/AUTOS. — FACILITAMOS PAGAMENTOS.

SÃO CAETANO DO SUL — AV. GOIÁS, 3324 — FONE: 441-4766.

Jaunimu žydinti šventė

Puikiai pavykusi šeštoji laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė. Dalyvavo 2.300 šokėjų iš penkių kraštų, 9.000 žiūrovų. Įspūdinga atidarymo iškilmė, didingos pamaldos

Nijolė Jasėnaitė – Pupienė, VI TŠŠ Šokių direktorė.

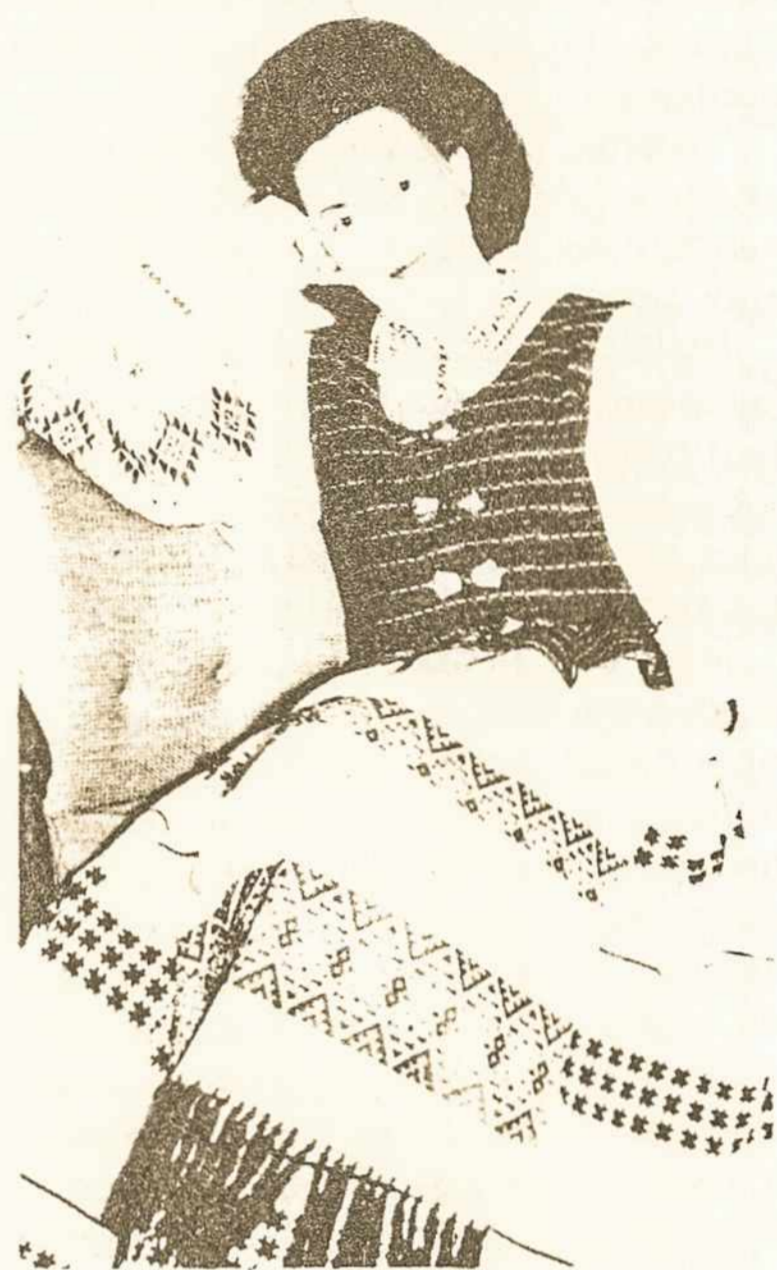
V. Noreikos nuotrauka

kių šventės. Tai irgi buvo kūrybinės iniciatyvos mostas, maloniai nuteikęs ir šokėjus, ir žiūrovus.

KO PASIGEDOM?

Per prieš tai rengtas tautinių šokių šventes Čikagoje lietuviai sulaukdavo Baltųjų Rūmų dėmesio bei sveikinamojo žodžio iš prezidentūros. Prezidento Niksono laikais šventėje dalyvavo p. Niksonienė, Fordo laikais – Fordienė. Buvo tikėtasi ir šį sykį prezidentūros atstovo, juoba kad Lietuvos Bendruomenė turi neblogus ryšius su Baltaisiais Rūmais Vašingtone. Deja, nepasirodė nei prezidentas, nei prezidentienė, nei kuris kitas atstovas. Nematyti jų sveikinimo nei šventės leidinyje. Lietuviams tai buvo nusivylimas, o dabartiniam prezidentui J.Carteriui – pradimas simpatijų ir daugelio rinkiminių balsų. JAV-bėse gyvena apie vieną milijoną lietuvių kilmės ameri-

Galina Gobienė, LTŠ šventės Institutė pirmininke

Taip besižavint, atsiskleidė dinamiškas Malūnas, kuriame sukosi du dideli sparnai, lydimi daugelio mažų. Tai labai tiko pabaigai.

Šokėjai turėjo gerą palydą – du orkestrus (pūčiamųjų ir liaudies instrumentų), jungtinį chorą (apie 100 narių), sudarytą iš "Dainavos", Vyčio, operos "Tėviškės" choristų. Dirigavo Faustas Strolia.

Baigiamąjį žodį tarė JAV LB pirm. inž. A.Kutkus, pranešdamas, kad sekanti dainų šventė bus Čikagoje 1982 m., o tautinių šokių šventė – 1984. Baigęs kalbą, pirmininkas suminėjo dabartinės ir buvusių tautinių šokių švenčių organizatorius bei šokių vadovas. Šiame punkte buvo jaučiama nesklaidumo – ne visų pavardės liko suminėtos.

Pagaliau šventė vainikuota populiariaja daina "Lietuva brangi" ir vėliavų išnešimu. Šokėjų išėjimas taip pat buvo gerai suplanuotas – visi susikabinę rankomis mojavo ir žygiavo iš arenos labai tvarkingai. Tuo būdu išvengta monotonijos.

Malonų įspūdį darė viduryje aikštės vaikų nešamas didelis apvalaus pavidalo plakatas su įrašu "Iki pasimatymo 1984", t.y. iki sekančio tautinių šo-

kiečių. Žinia apie prezidento nesido mėjimą lietuvių švente, be abejonės palies ir juos. Be to šis festivalis buvo pasaulinės apimties, nes jame dalyvavo šokėjai ir palydovai iš penkių valstybių. Toks renginys buvo vertas ir Baltųjų Rūmų dėmesio. Sekančią dieną Amerikos lietuviai spaudoje skaitė, kad prez. J.Carteris, lietuvių festivalio dieną su savo grupe žaidė beisbolą... Buvo girdėti komentaras: jei tai būtų žydų festivalis, būtų atvykęs ir prezidentas.

Baigiant šeštąją tautinių šokių šventę Čikagoje, pasirodė vaikų nešamas plakatas "Iki pasimatymo 1984"

Nuotr. M. Borusienė

MŪSŪ LIETUVA

EM PORTUGUÊS NR 10(39)

Suplemento de
MŪSŪ LIETUVA NR.31(1666) 1980.VIII.7

PETRAS RAUDUVĖ nasceu no distrito de Pasvalys, Lituânia, a 5 de setembro de 1912.

O artista é sensível ao ambiente e á vida simples de todos os dias. Nas suas composições são presentes muitos detalhes, simbolismos e alegorias.

Petras Rauduvė observa a vida, a natureza e tenta descobrir a essência das coisas. Ele não copia a realidade, porém separa os detalhes mais característicos, sublinhando o que é mais típico e produzindo um quadro da realidade visto através da arte.

P. RAUDUVĖ

IGREJINHA

MARIA GIMBUTAS
ARTE FOLCLÓRICA
LITUANA

Tradução de R. Steponaitytė

A LUTA PELA EXISTÊNCIA

A perene contenda entre os elementos masculinos e femininos da natureza não é único fator a determinar a felicidade humana. A morte está ao lado da vida, e o mal e a desgraça aparecem para arruinar o bem. A corrente do poder demoníaco e destrutivo está constantemente se infiltrando e ameaçando a vida. Consequentemente os nossos ancestrais eram forçados à luta para sobreviver e para preservar não apenas a sua vida, mas também a natureza que emite a centelha vital. O homem tentou sempre assoprar a centelha vital, fonde de todo bem na vida humana. Ele lutou e alimentou a a força dinâmica, que rege a vida e torna possível o progresso. Os nossos ancestrais sabiam que esta luta pelo bem e bem-estar não podia relaxar; pois o mal, à espreita nas sombras, triunfaria do bem desprotegido. O poder da morte no subconsciente do homem primitivo não era apenas a fonte de todo o mal; acreditava-se ser tão forte, que crescia e se expandia inopinado, trazendo morte, doenças e desgraça, que eram visualizadas como parasitas ou corpos fantásticos. Por causa desta força do mal, sempre ativa e agressiva, o elemento do bem tinha que ser cuidadosamente protegido e defendido.

À luta pela vida, sobrevivência e bem-estar exigis uma atenção permanente, pois preservar a existência sem luta era uma coisa de que não se podia cogitar. O conceito desta luta era tão básico, que a luta tornou-se o centro do ritual religioso, cujos traços foram conservados na arte folclórica. O poder destrutivo e danoso da morte, extinguindo a vida da natureza, plantas, homens e animais, era sentido e resistido em todo lugar e sempre do mesmo modo: pela luta. Apesar da natureza inerte passar periodicamente por um processo de regeneração após o inverno, o homem se sentia obrigado a vir em sua ajuda cada primavera. A sua luta contra as forças do mal, contra o demônio do inverno, é bem descritiva e pitoresca conforme aparece nos costumes associados com os festivais de primavera, celebrados no Carnaval, Páscoa, Dia de S. Jorge (23 de abril), Pentecostes e a 23—24 de junho (Festa de São João).

O poder da morte era visto como uma força abstrata, identificada, não com o mundo humano, mas com o mundo da natureza. Quando um homem morria, esta força ameaçava todo o seu

domínio: a sua casa e os seus campos. Os lituanos acreditavam firmemente, que se se transportasse um cadáver através de um campo, nada mais ali cresceria.

A fé popular demonstra um sentimento profundo da necessidade de se combater a força do mal em todo tempo e lugar: nas doenças dos homens e dos animais, nas epidemias, pestes, parasitas, "mau olhado" etc. Esta última espécie é particularmente perigosa, pois cria medo: o medo da morte não natural, de esterilidade ou perda de filhos etc. e tira a alegria de viver.

As crenças do povo lituano confêm numerosos demônios, em sua maioria do gênero masculino: lobo, cavalo, cobra e espectros humanos. Quem morre de morte não natural constantemente vagueia e incomoda os vivos.

O conceito de velnias, o diabo, que se desenvolveu em séculos mais recentes, encontra-se intimamente associados com estes espíritos mal-assombrados. A palavra (na sua forma primitiva vel - inas é originária das palavras vel - ys, vel - nokas, "o morto perigoso ou ameaçador".

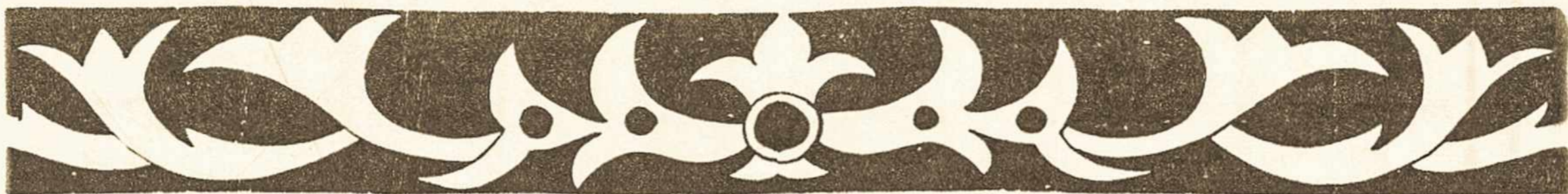
As laumes — ou laras lituanas — essas estranhas mulheres nuas de longo cabelo, que vivem nas florestas, perto das nascentes, lagoas ou pedras — desejam muito ser mães, e por esta razão somem com os bebês ou crianças pequenas. Elas vestem as crianças roubadas com as vestes mais bonitas, a não ser que desejam se vingar das mães. O elemento irracional é bem relevante no conceito da vida de laume, bem como na forma que assumem. Elas nunca terminam o que começam: começam a fiar e não terminam; trabalham depressa, fiam e lavam a roupa com uma rapidez incrível, mas se ficarem com raiva, destroem toda a sua obra em poucos instantes.

Este elemento de desordem, de incapacidade de trabalhar de forma regular, foi observado pelo homem primitivo na vida humana e na natureza cósmica. Quando há o eclipse do sol e escurece fora de hora, o homem sente medo. "Alguém está estragando o sol", dizem; "O eclipse é um sinal do poder do diabo". A este "alguém" ou "algo" deve se opor resistência.

As armas básicas de resistência ao mal nas crenças primitivas eram: um certo movimento, som, fogo, e água. Os animais da divindade do céu, como touro, cavalo, bode, galo, cobra e sapo, todos de grande vitalidade — eram também os instrumentos mais apropriados de combate. Outras armas eficientes eram os braços erguidos (Fig. 142), ferro, varinha de salgueiro, freixo, um ramo verde exalando vida, um feixe ou coroa de espiga, simbolizando boas colheitas e fertilidade. E são estas "armas", que simbolizam a luta nos costumes e na arte; na verdade a arte folclórica é um participante inseparável junto com a religião na luta pela existência e resistência ao mal.

(continua)

MUSICA LITUANA

Dança popular lituana
harmonização de Vyt.
Kerbelis

KALVELIS

Allegro

The musical score consists of four systems of piano accompaniment. The first system is marked 'Allegro' and 'mf'. The second system features a 'sfz' dynamic. The third system includes 'f', 'Fine', and 'ff' markings. The fourth system ends with 'D.C. al Fine'. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and fingering numbers (1-5).

O, kalu, kalu per dieną
aš žagrele, vis tą vieną,
o, kalu, kalu per dieną
aš žagrele tin, tin, tin.

O, kalu, kalu per dieną
aš žagrele vis tą vieną,
o, kalu, kalu per dieną
aš žagrele tin, tin, tin.

Artojėlis
du jautelius pakinkys.
gilia vaga
per laukelį išvarys.

Už žagrele
ponas duos žąsinėli,
jį pardavęs
pirksiu priekalėli.

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

Paruošė: Alf. D. Petraitis

Trumpa pasakėlė

Vienas jaunas kunigėlis, vos tik paskirtas į vikarus, pirmą kartą sako pamokslą Didžiojo Penktadienio naktį.

Po pamaldų jam sako klebonas:

– Viskas buvo labai gerai. Tik pora pastabų. Kai kitą kartą kalbėsi vietoj kreiptis į parapijiečius "draugai", geriau sakyti "mieli broliai". Vietoj sakyti, kad Kristus buvo sušaudytas, geriau sakyti, kad buvo nukryžiuotas.

Aha, dar kitas reikaliukas: Kristus mirė Jeruzalėje, o ne Vietname.

/E/.

ŽODYNAS

Trumpas – breve, curto. Pasaka – conto. Jaunas – jovem. Kunigas – padre. Paskirtas – enviado. Vikaras – vigario. Pamokslas – sermão. Didysis Penktadienis – Sexta Feira Santa. Naktis – noite. Po – depois. Pamaldos – cerimonia. Pora – par. Tik – somente. Pastaba – observação. Kitas – outro. Kartas – vez. Kalbėti – falar. Vietoj – em lugar de. Kreiptis – dirigir-se. Parapijietis – paroquiano. Draugas – amigo, camarada. Geriau – melhor. Sakyti – dizer. Mielas – caro. Broliai – irmãos. Sušaudyti – fuzilar. Nukryžiuoti – crucificar. Reikalas – assunto. Mirti – morrer.

ATSAKYTI Į KLAUSIMUS:

1. Ar kunigėlis buvo senas ar jaunas?
2. Ar seniai jis buvo paskirtas į vikarus?
3. Kuomet jis sakė pamokslą?
4. Kur Kristus mirė?
5. Kaip Kristus mirė?

PAPILDYTI VIENU IŠ SEKANČIŲ

ŽODŽIŲ: sako–kalba–yra–buvo

1. Pamokslas. . . . . labai geras.
2. Jis. . . . . pamokslą pirmą kartą.
3. Klebonas. . . . . pamokslą sekmadienį.
4. Kunigas. . . . . dar jaunas.
5. Petras. . . . . apie savo šeimą.
6. Dar. . . . . kitas reikaliukas.
7. Antanukas vakar. . . . . miške.
8. Jis gerai. . . . . vokiškai.
9. Užvakar. . . . . atėjęs Mykolas.
10. Rita. . . . . : "laikas valgyti".

GRAMATIKA

Žodžiai, kurie baigiasi –ukas, –elis, –utė, vadinasi MAŽYBINIAI /Diminutivos/.

Daiktelis – mažas daiktas. Knygelė – mažą knyga. Namelis – mažas namas. Vytautas – Vytukas – Vytelis. Jonas – Jonukas – Jonelis. Petras – Petrukas – Petrelis. Ona – Onutė – Onytė. Marija – Marytė.

AR ATSIMENI?

Išversti į vietos kalbą:

kava –	kavinė –
valgis –	valgykla –
arbata –	arbatinė –
pienas –	pieninė –
siūti –	siuvykla –

CURSO

AUDIOVISUAL

DO IDIOMA LITUANO POR CORRESPONDÊNCIA

Facilidade de aprendizado – Acompanha fitas cassettes

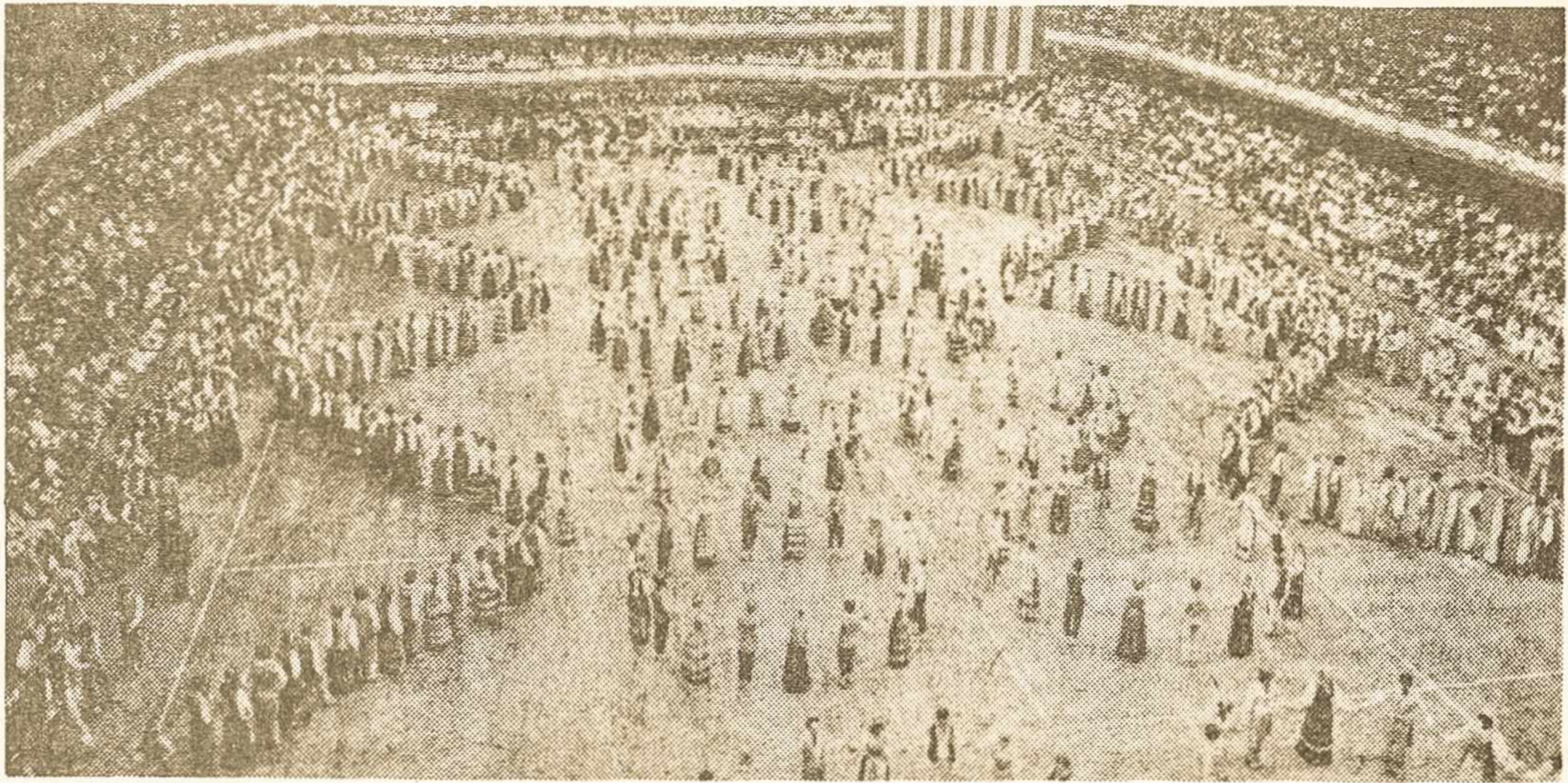
Para maiores informações

Caixa Postal 1421
01000 São Paulo SP

Fone 273-0338

Rua Juatindiba, 28
03124 São Paulo. SP

Bendras vaizdas iš tautinių šokių šventės Čikagos "International Amphitheatre"

Nuotr. J. Urbono

BAIGMINIS POKYLIS

Sekmadienio vakarą gausi publika su pakilia nuotaika rinkosi į "Condesse del Mar" sales, kuriose telpa 2,500 asmenų. Jaunimui buvo skirta viena salė, svečiams — kita. Nors bilietų kaina buvo \$18, abi salės buvo pilnutėlės. Rengėjų vardu pokylį pradėjo S. Džiugienė, pakviesdama maldai vysk. V.Brizgį, o pranešėjos pareigoms — Janulevičiūtę, dirbančią amerikiečių televizijoje. Dalyviams pasistiprinus, JAV LB pirm. inž. V.Kutkus iškėlė padėkos žymenis — įgraviruotas plokštes org. komiteto pirm. J.Talandžiui, šokių vadovei N.Pupienei ir orkestro bei choro dirigentui F.Stroliai. Šokių mokytojam bei vadovam tuos žymenis teko pasiimti iš didelės krūvos. Publika nebuvo nusiteikusi klausyti kalbų, dėl to ir pirm. V.Kutkaus kalbai mažai dėmesio teko. Kiek daugiau dėmesio teko loterijai.

ŠVENTĖS LEIDINYS

Šiam plataus masto renginiui buvo paruoštas ir išleistas didelio formato leidinys, redaguotas Jono Bario, iliustruotas dail. Ados Korsakaitės—Sutkuvienės. Jis apima 256 puslapius. Atspausdinta 5000 egzempliorių. Leidinyje randame pora straipsnių lietuvių ir anglų kalbomis, garbės komiteto narių sąrašą, pareigūnų pavardes, šokėjų grupes su nuotraukomis bei aprašymais. Yra ir įdomių bei retų nuotraukų, pvz. Japonijos šokėjai atlieka Malūną Tokijos mieste. Labai daug sveikinimų — net 52 puslapiai. Taipgi daug vietos skiria komerciniams skelbimams — apie 50 puslapių. Tikrai gaila, kad komercinių bendrovių skelbimai — sveikinimai neatskirti nuo kultūrinių visuomeninių organizacinių apmokėtų sveikini-

mų. Iš viso skelbimų tvarkyme nematyti jokios klasifikacijos. Be to, nėra tūrinio — skaitančiam sunku susigaudyti ir surasti reikiamus dalykus. Šiap jau leidinys gražiai išleistas ir pasilieks istoriniu dokumentu šios plataus masto šventės.

KO TRŪKO?

Bendra visų nuomonė, kiek teko nu-girsti, ši tautinių šokių šventė puikiai pavyko visais atžvilgiais: patenkinti ir šokėjai, ir žiūrovai. Nepatenkinti liko tie, kurie negavo bilietų. Ir tai dėlto, kad Čikagos "International Amphitheatre" pasidarė permaža patalpa. Joje tilpo tik 9000 žiūrovų. O būtų dalyvavę dar kita tiek. Dėl vietų stokos atsirado net juodoji rinka, kurios agentai pardavinėjo bilietus už didesnę kainą. Ateityje reikėtų pagalvoti apie erdvesnę patalpą tautinių šokių šventei.

Gražų šokėjų įvygiavimo vaizdą gaudino labai gausūs fotografai, kurie vaikštinėjo po aikštę ir maišėsi tarp šokėjų. Žinoma, fotografai reikalingi, bet jiems turėtų būti skirta atitinkama nuošalinė vieta.

Nebuvo autobusų šokėjams, norintiems dalyvauti pamaldose, nors visur kitur autobusų tarnyba buvo labai gera. Pamaldų vieta buvo permaža.

Reikėtų trumpinti informacinius pranešimus apie šokius — užtektų paminėti šokio pavadinimą, o visa kita žiūrovas gali rasti leidinyje. Vienos pranešėjos balsas nebuvo tinkamas mikrofonui. Gera buvo II dalies pranešėja.

Trūko sklandumo garbės svečių pristatymuose ir priėmime, ir pačioje šventėje.

Trūkumų, žinoma, buvo ir daugiau, bet jie buvo antraeiliai ir negadino žavios visumos, kuri visiems paliko gilų įspūdį. Tai patvirtino ir amerikiečių spauda, rašiusi apie šią šventę, dėjusi nuotraukas. Taip pat ją dėmėjosi radijas bei televizija — rodė liepos 6 ir 7 d. programose.

Baigiant galima pastebėti, kad šia švente labai domėjosi ir lietuviškoji spauda. Jos atstovai uoliai sekė visus renginius bei juose dalyvavo. Jų eilėse matėsi "Draugo" redaktoriai — Br. Kviklys, A.Baronas, kun.dr.J.Prunskis (buvęs "Draugo" red.), "Darbininko" atstovas V.Kasnis, "Dirvos" — A.Juodvalkis, "T.Žiburių" — kun. Pr. Gaida, "N.Lietuvos" — A.Nakas, "Mūsų Pastogės" — p.Dumčius iš Australijos ir kt. Taip pat visą šventės eigą sekė "A. Balso" atstovai — V.Būtėnas ir R.Sakadolskis. K. Tėviškės Žiburiai

PARDUODAME automobiliams

SKYDELIUS su grandinėle raktams LIPINĖLIUS — adesivos
Chaveiro com emblema Vytis e bandeira

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJŲ

Kultūrinė Kronika

"PO ULTIMATUMO"

Juozo Kralikausko romanas "Po ultimatumo", tai romanas apie Lietuvos inteligentiją ir jos likimą lemiamose istorijos kryžkelėse.

Pavadinimą "Po ultimatumo" reikia suprasti labai plačiai. Romano herojų gyvenimo įvykiai apima labai didelį laikotarpį: nuo Nepriklausomos Lietuvos laikų (dar prieš Sovietų klastingą ultimatumą) iki pat šių laikų, maždaug 30 metų karui pasibaigus. Autorius neužsibrėžė sau tikslo duoti visapusiškai aprėptą tos inteligentijos gyvenimo panoramą. Jis akcentuoja tik kai kuriuos, ypač būdingus, momentus, savo dėmesį sukaupdamas ties trijų svarbiausių veikėjų gimnazijos mokytojų Jono Dainio, Igno Valio ir Salomėjos Merkytės gyvenimu.

Jų charakteriai labai skirtingi. Jonas Dainys - idealistas, Ignas jau šiek tiek "praktiškesnis". Salomėja-kurią jie abudu yra išimylėję, pabodę gyvenimas kaime, ji dairosi kitur, ieškodama prabangos. Netrukus ji pa bėga į laikinąją sostinę - Kauną su turtingu ponu Feliksu Naudžiūnu.

Prašmėkčioja prieškarinės nepriklausomos Lietuvos paskutiniųjų gyvenimo metų epizodai. Iš romano veikėjų pokalbių, lyg ir atsitiktinai, sužinome apie labai lemtingus politinius įvykius: Vilniaus gražinimą Lietuvai, Sovietų karinių įgulų įvedimą, pagaliau apie ultimatumą Lietuvos vyriausybei. Matome vis augantį lietuvių nerimą, kartu su romano herojais visa tai išgyvename.

Toliau visa tai nutrūksta - III-sis romano skyrius perkelia mus į Jono motinos namus, matome rusų bėgimo nuo vokiečių vaizdėlį. Dar toliau - hitlerininkų okupacijos vaizdai: nemažesnis teroras negu Sovietų. Areštuojamas, kartu su daugeliu lietuvių ir Monikos Dainienės brolis Julius Morkūnas. Jo išgelbėti nepavyksta...

Iš tos kraupios tikrovės ištraukia skaitytoją Juliaus žmonos Lilijos girnazistiškas dienoraštis. Vėl grįžtame į prieškarinius laikus, jautrios gimnazistės akimis stebime to meto jaunosios kartos gyvenimą, susipažįstame su Julium Morkūnu. Dažni lyriški nukrypimai primena S. Žeromskio kūrybą, modernistinį XX amžiaus pradžios romaną. Tik čia - tikrai lietuviška aplinka, jaunos lietuvaitės išgy-

venimai, autorius pateikti labai subtiliai ir meistriškai.

Paskutinysis, V-tasis romano skyrius nukelia skaitytoją į jau šiuos laikus, į Ameriką. Ir Jonas Dainys, ir Ignas Valys, ir Salomė atsidūrė šia-pus Atlanto. Jų tolimesnį likimą autorius pasakoja trumpais, nutrūktiniais, lakoniškais sakiniais, lyg tuo perduodamas pašėlusį Amerikos gyvenimo ritmą. Ignas ir čia kankinasi dėl Salomės; jiedu gyvena greta, viename name, bet jinai susirado dabitą Strumilą. Įvedamas simboliškas kaukolės motyvas, ją Ignas rado kapų patvoryje, ši kaukolė sukelia jam niūrių egzistencialinių minčių. Dirbdamas beprotamyje, Ignas lygina su jo gyventojais visą aplinką: viskas aplinkui jam atrodo beprasmiška. "Kiekvienas plūkiiasi, kažkur plakasi, ko nors apsėstas: tiek anie beprotnamu, tiek šie neuždarytieji" (163 psl.).

Jonas Dainys laiko kambaryje papūgėlę Pupą (taip jis vadindavo dukrelę, kuri su motina liko Lietuvoje). Jo pasaulis dabar - ši papūgėlė, su ja jis kalbasi. Ir iš ligoninės, kur aplankė, tur būt, jau merdėjantį Igną, Jonas grįžta "Pupos pasaulėlin". Pargrįžęs rado laišką iš Kauno. Šiuo trumpu laišku, prabėgomis bei užuominomis informuojančiu apie ten pasilikusiųjų likimą, ir baigiasi romanas. "...Kada gi pasimatysime?... Kada drauge gersim rytinę kavą?..."- klausama laiške. Ir Jonas "užsikniaubė ir susiėmė rankomis galvą" (188 psl.).

Romanas "Po ultimatumo" parašytas lengvai skaitomu stilium. Sintaksė paprasta, mintis reiškiamą trumpais taikliais sakiniais. Net gamta aprašoma lakoniškai ("Melancholija paupio daržuose"). Herojų kalba labai gyva, sodri. Retkarčiais šmėsteli koks žargoniškas, inteligentams būdingas posakis, dar labiau pabrėždamas vaizduojamos visuomenės koloritą. Šią knygą verta perskaityti kiekvienam.

Leonardas Gogelis

LAISVOJI LIETUVA

Už lietuvišką knygą ir spaudą lietuviai tiek daug kovojo ir kentėjo. Dabar lietuviška knyga stovi ir dulka kloskų lentynose, laukdama, kol kas ją nupirks.

TARPTAUTINIAI POEZIJOS FESTIVALIAI "Poetry International" nuo 1970 m. kiekvieną vasarą rengiami Olandijoje, Roterdamo mieste. Juose jau dalyvavo daug iškilių poetų iš įvairių pasaulio šalių. Į šiemetinį festivalį birželio 16-21 d.d. pakviesti keli poetai, tarp kurių yra paskutinis Nobelio premijos laureatas graikas O. Elytis ir Los Angeles mieste gyvenantis Tomas Venclova. Festivalio rengėjai planavo kviekti poetą iš sovietu okupuotos Lietuvos, bet nutarė, kad joks talentingas poetas greičiausiai nebus išleistas. Geriausiu atveju būtų buvęs atsiųstas kompartijos pripažintas poezijos atstovas, kurio kūryba nebūtų įdomi laisvajam Vakarų pasauliui. Dėlto ir buvo pasirinktas T. Venclova, kuriam tenka garbė būti ne tik pirmuoju lietuviu, bet ir pirmuoju baltiečiu šiame festivalyje. Jame kasmet pasirenkamas vienas poetas, rašantis kuria nors mažiau žinoma kalba. Jo eilėraščius festivalio dalyviai išsi-verčia į savo kalbas ir plačiai paskleidžia spaudoje. Šiemetiniam festivaliui kaip tik buvo pasirinkta lietuvių kalba ir T. Venclovos poezija. Grįžęs iš festivalio, T. Venclova planuoja persikelti į New Haven, Conn., kur jam Yale universitete pasiūlyta dėstyti lietuvių kalba, rusų literatūra ir struktūrinę poetiką.

Janina Degutyte

ŽEMĖS ŽODŽIAI

Išsipylė baltas kmynas
Su vėdrynu prie Lévens
Aš praeisiu. Ar tos lankos
Taip pat po manęs gyvens?

Lankos baltos ir geltonos
Žemės žodžiai paprasti.
Jų virpėjimas šį rytą
Prie širdies labai arti.

Aš praeisiu, paklausysiu
Jų kuždėjimų, šauksmų.
Kiekviena akis vėdryno
Švies man ugnele namų.

Išsipylė baltas kmynas
Su vėdrynu prie Lévens.
Aš praeisiu. Ar tas džiaugsmas
Po manęs čionai gyvens?

KAIP SUSITIKAU SU ŠVENTUOJU TĒVU

Tad išėjau vienas. Aš turėjau eiti turėjau Šv. Tėvui perduoti seniečių laišką

Kiek paklaidžiojęs autobusais miesto vidury ir net trečio taksisto pasiklauses, ar žinantis tą Jardim Colombo, suradau žinantį vietą – ir taksiu nuvažiauvau.

Popiežiaus atvykimas buvo programuotas 19:15, o važiuodamas dar po 20 val. per radiją girdėjau, kad Popiežius kaip tik užbaigęs kalbą darbininkams.

Kelias į kolegiją, kur tarp kita ko, Popiežius apsistojęs, veda per laukus, kraiposi per kalvutes – nežinančiam ir galva apsisuktų. Bet mano taksistas žino.

Kai kur jau stovi sargybos.

Sakyk, kad veži kunigą, kitaip nepraleis, – perspėja vienas iš pirmosios sargybos.

Už Getsemani kapinių, į kalną, kelias į kolegiją.

Ant kelio kita sargyba ir virvių užtvara.

Esu kunigas . . .

Prašau parodyt pakvietimą .

Prieš savaitę buvo visiems vienuoliams išdalintas specialus "pakvietimas" ir aš jį laikiau pasikabinęs prieš akis, kad . . . neužmirščiau. Gi dabar pasiūta, kad, išvargęs ir besiskubindamas, jį palikau namie. Ką daryti?

Rodau jiems rytinį "identifikacijos liudijimą", kurį turėjau Campo de Marte aerodrome – TYLOS BAŽNYČIA, tautybė, vardas, pavardė, adresas.

– Na, mes leidžiam, tik nežinau, ar anie praleis – pasakė pirmosios eilės sargybinis.

Antra rikiuotė sustabdė. Ir tyrinėja.

– Pakvietimą turėjau, bet . . . palikau namie, – aiškinuos.

– Jau visi suėję, vartai uždaryti. . . Ne-bent kas nors čia iš vietinių. . .

Einu aukštyn – gal pamatysiu kokį vietinį benediktiną, ar vyskupą. Bet nieko kito nesimato, kaip tik sargyba. – Dar aukščiau, matau, vienuolyno vartininko būdelė. Bet ir ten – sargybininkas.

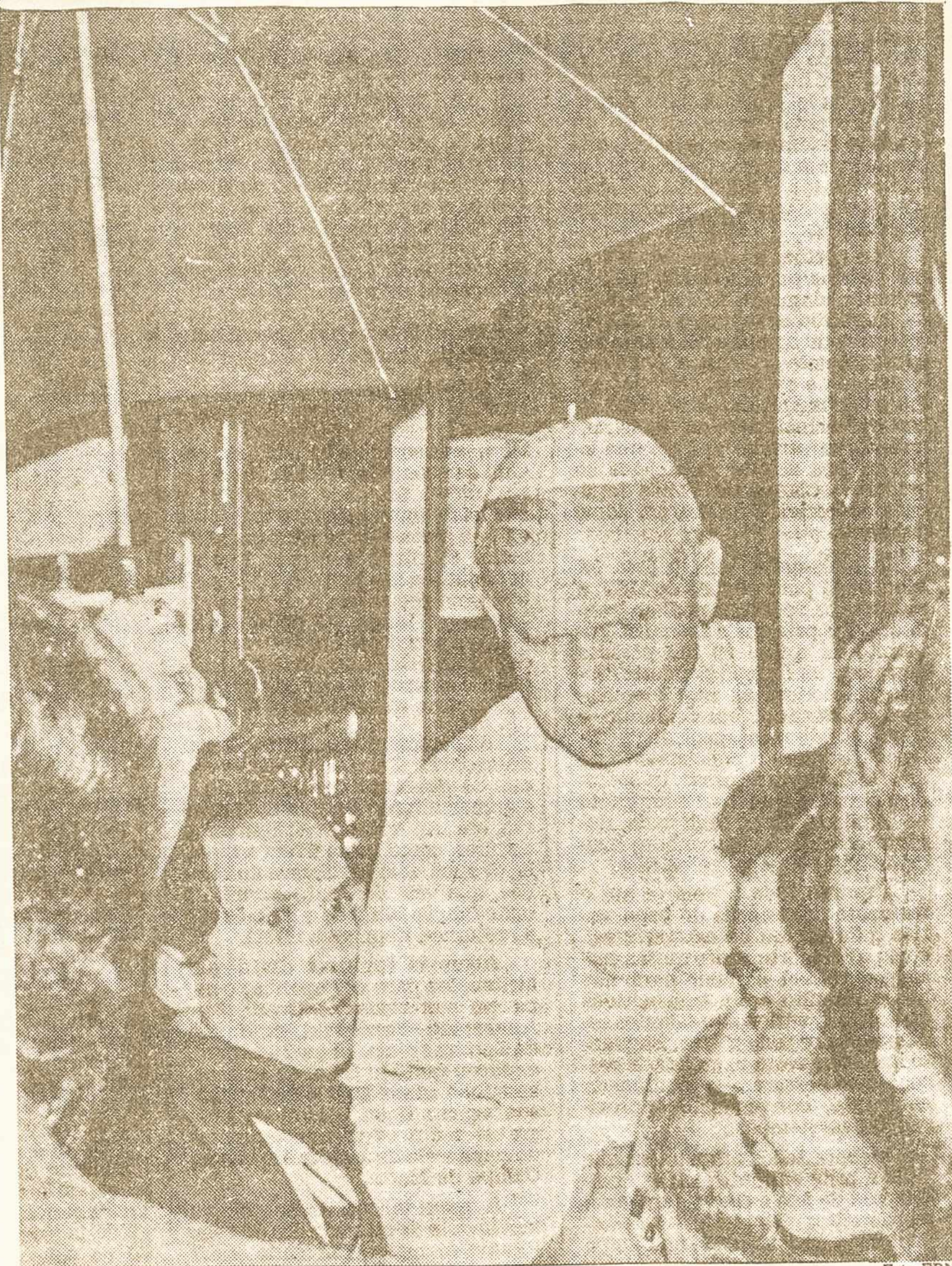

Foto EBN

Popiežius atvyksta į SANTO AMERICO kolegiją, kurioje susitiko su vienuoliais

– Tai kur vartai į bažnyčią? – nu-duodamas paklydusį užklausi.

– Ten, žemiau, – nurodo.

Grijžtu atgal, pro kur praėjęs, jau musiminęs, kad . . . viskas uždaryta. Tik žiūriu, kad . . . vartai jau atdari.

– A, dabar tai jau tikrai ne! – tuoj mane sustabdo. – Reikės pasilikti lauke.

Pasilikti už durų, lauke, gatvėj, ir dar lynojant – tikrai nekaip. Betgi matau, kad nei žurnalistų neįsileidžia į vidų.

Prie manęs dar viena japoniukė su fotoaparatu.

– Ar pro čia Popiežius išeis? – manęs klausia.

Aš manau, kad ne tik išeis, o ir jis – kaip ir aš noriu jį.

Taip besvarstant, žiūriu – iš viršaus, būtent kitu keliu, negu aš atvykau, atrieda keli motociklininkai, ir tuoj pat didelis autobusas. Tai Popiežius! Stengiuos pamatyt nors per langą, bet nesimato. (bus daugiau)

Dra. HELGA HERING

MEDICA – GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

KALBAMA LIETUVISKAI

Av. Eulina, 99 - V. Sta. Maria das 8:00 às 12 h.
das 14:00 às 18:00 Fone: 265-7590
Rua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão

J. BUTRIMAVIČIUS

ADVOCACIA

CIVIL. Inventario, Despejo, etc.

COMERCIAL: Falência, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA: Imposto de Renda, ICM, IPI

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and.s/45 - Liberdade Fone: 279-5937
Horário das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 - V. Zelina - Horário das 19:00 às 21:00

KALBAMA LIETUVISKAI

SKAITYTOJAI RAŠO...

MIRTIES REPETICIJA

Per sekmynes, gegužės 25 dieną, Marija norėjo paimti mane dangun ar skaistyklon. 12 valandą turėjau Mišias. Po konsekracijos (po pakylėjimo) krita kaip negyvas prie altoriaus. T.Ki... jauskas atėjęs baigė mišias, o mane greitoji pagalba nuvežė ligoninėn. (Jau buvau atsigavęs). Ligoninėje ištyrinėjo viską ir gydytojas pasakė, jog esu sveikas, tik širdis kiek pavargusi, todėl ne-

ipumpavo kiek reikia kraujo į smegenis, todėl nustoju samonės. Tai galėtų ir vėl pasikartoti. Kad nepasikartotų įdėjo man tiki-taki — marca passo. Juk kai mano tikroji akmeninė širdis norės sustoti, tai tas "marca—passo" lieps toliau plakti. Tai galiu dar pora šimtų metų gyventi. Kad patikėtumėte ir jau matytumėte, koks aš atrodysiu, kai numirsiu, įdedu čia mano "apmirusio" nuotrauką. Aš nevaidinau ir tos nuotraukos neužsakaiu. Bet pas mus gyvena su foto aparatu apsivedęs "senbernelis", pasimaišė čia tuo metu ir "jamžino mano "mirtį".

T. Jonas Kidykas SJ

Cleveland, 1980.VII.4

AUKSO MEDALIS L. KAČIUŠYTEI

Maskvos olimpiadoje Lina Kačiušytė 200 m plaukime krūtine laimėjo aukso medalį ir pagerino olimpinį rekordą.

Plaukime, be kita ko, vieną aukso medalį laimėjo ir anglas Duncan Goodhew.

CLINICA EM GERAL

DR. ARKADIJ PROKOPOWITSCH

CIRURGIÃO DENTISTA

Rua Harmonia, 880 - Fone: 211-4499
Vila Madalena — São Paulo

RYMANTĖ STEPONAITIS

TRADUTORA JURAMENTADA
LITUANO

Horário Comercial: Das 19 as 21horas:
Tels.: 853-0026 R.Pedroso Alvarenga,
881-7792 505, - ap.57 Tel.:
852-0677, São Paulo

UŽSIMOKĖJO UŽ ML

LIUTIKIENĖ Ona	1.600 Cr.
BUDREVIČIUS Albinas	1.000 Cr.
KAUŠINIS Adolfas	600 "
SIMANAVIČIENĖ Adele	500 "
MEDVEDER Lionit	500 "
NARBUTIS Petras	"
KLIMEIKA Vincas	"
PETRAITIS Alfonsas	"

ABC korespondentas

CURSO
AUDIOVISUAL
DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA
C.P. 4421-01000 S. Paulo. SP

RELOJOARIA "MAUA"

Relógios - Jóias - Despertadores - Bijouterias - Artigos Fotográficos
Rádios - Gravadores - Canetas - Isqueiros - Pulseiras - Artigos para
presentes em geral e os melhores preços da cidade.

CONSERTOS EM GERAL COM GARANTIA — OFICINA PRÓPRIA

Rua Mauá, 422

Fone: 227-1014

São Paulo

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divórcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

LIETUVIS—INDIGENŲ ŠVIETĖJAS

Kun. Kazimieras Békšta SDB

Kunigas Kazimieras Békšta, salezietis Amazonijos indėnų misionierius, reiškiasi kaip gilus antropologas ir karštas indėnų teisių gynėjas bei jų švietėjas. Paskutiniu metu, kaip praneša Amazonijos Saleziečių Misijų žiniaraštis BOLETIM INFORMATIVO, kun. Békšta paruošė ir išleido tukanų kalbos vadovėlj — pradžiamokslj DAHSEA YE BUERI — KHARI PURI ("Mano tukanų kalba"), skirta Rio Negro sričių mokykloms, kuriose visi mokytojai yra indėnai.

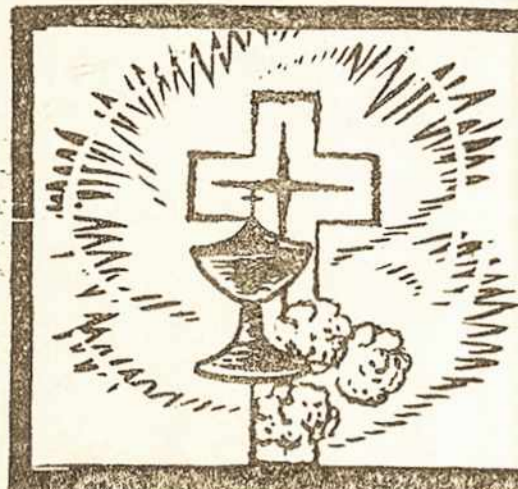
Prie vadovėlio paruošimo savo darbu bei patirtimi prisidėjo ir kiti misionieriai bei misionierės ir du mokytojai indėnai, kurių gimtoji kalba yra tukanų.

Vadovėlj išgyrė ir patvirtino Amazonijos — Rio Negro valstijos švietimo komisija, pripažindama jį tinkamu visoms Rio Negro valstijos pradžios mokykloms.

Įdomu pastebėti, kaip Brazilijos valdžia vertina vietinę indėnų kalbą ir ją saugo (ką reikia priskirti ir misionierių nuopelnams). "Indigenų statuto" 48 straipsnis sako: "Valstybėj vykdomas švietimas praplėčiamas indigenų gentims, su joms reikalingu pritaikymu"; o 49 str. pastebi: "Indigenų alfabizacija turi būti teikiama ta kalba, kuriai jie priklauso, ir tik vėliau portugaliskai, tačiau visuomet duodant pirmenybę gimtajai kalbai".

Suprantama — ir patirtis tai patvirtina —, kad indėnas, tik alfabiziuotas savo gimtąja kalba, lengvai ir tobulai pasisavina ir portugalų kalbą su kitais dėstomais dalykais ir tampa tinkamas ne tik išsaugoti, o ir perduoti kitiems savo tautines vertybes.

Gi tuo tarpu Lietuvoj įsibrovėlis okupantas net jau pačiam vaikų daržely stengiasi užslopinti lietuvių — tą seniausią gyvąją — kalbą, o priverstinai skiepija rusų žargoną. Tai didelio kultūrinio tamsumo ženklas. PG

30-TOS DIENOS MIŠIOS

už A.A. MARCELE STANKEVIČIENE
bus atlaikytos šeštadienį, rugpiūčio 9 d., 18 val. at.
Šv. Kazimiero parapijos koplyčioj.
Moókos Maldos Apaštalavimo draugija skaitlingai dalyvauti.

MŪSŲ MIRUSIEJI

KAZIMIERAS ŠIMKA mirė liepos 23 d. eidamas 81-mus metus. Velionis buvo kilęs iš Kovarsko valsčiaus, ukmergės apskrities, Brazilijon atvyko 1929 metų pabaigoj ir gyveno Mookoj. Paskutinius 20 metų gyveno Mauá. Buvo palaidotas N.S.da Vitoria kapinėse šeimos kape.

Liūdinčia paliko žmoną Emiliją, sūnų Vladą, marčią ir keturis anūkus.

Pastaba: Širdingai dėkojame poniai Emilijai Šimkienei už savo vyro nekrologo prisiuntimą. Būtų malonu, kad visi taip bendradarbiautų su ML, siųsdami žinias ar informuodami telefonu.

Rugpjūčio 2 d. mirė JONAS NARKŪNAS, eidamas 83 metus. Kilęs iš Utenos apskr., Gatelių kaimo, atvyko Brazilijon 1928 metais. Gyveno daugiausia Mookoj, versdamasis prekyba. Buvo pašarvotas Šv. Kazimiero parapijos salėj, kur mišias prie karsto laikė kun. Pr. Gavenas ir paskui palydėjo į Quarta Parada kapinės.

Paliko liūdinčius žmoną Jadze, sūnų Joną, marčią Maria Aparecida ir tris anūkus.

7-os dienos Mišios bus atlaikytos šeštadienį, rugpj. 9 d., 18:30 val., šv. Kazimiero p-jos koplyčioj.

JONAS LASEVIČIUS mirė rugpiūčio 1 d. sulaukęs 84 metų. Gyveno Vila Zelinoj. Palaidotas V. Alpinos kapinėse rugpiūčio 2 d.

BALYS NALIVAIKA rokiškietis, Brazilijon atvyko 1927 m. apsivedė ir apsigyveno V. Zelinoje. Dirbo industrijose.

Mirė 75-metis, rugpiūčio 1-ą dieną, Heliopolis ligoninėje, širdies pakrikimu.

Gedule paliko žmoną Eugeniją Ražinskaitę, bei kitus ne taip artimus giminaičius.

Gerųjų kaimynų būrelis prisidėjo prie laidotuvių eisenos. Buvo palaidotas V. Alpina kapinėse, bendrame kape, šio mėn 2-ą dieną su Kun. Petro M. Urbaičio religiniu patarnavimu.

7 dienos Mišios bus laikomos V. Zelinos bažnyčioje, rugpiūčio 9 dieną, 7 val. ryto.

30 dienos Mišios bus laikomos rugpiūčio 30 dieną Šv. Kazimiero parapijoj — Mookoje.

A.A. JONUI NARKŪNUI
mirus

jo žmoną Jadvygą Narkūniene, Maldos Apaštalavimo narę, nušidžiai užjaučiame ir su ja liūdimė, meldamos Auškčiausiojo paguodos ir malonės.

Moókos Maldos Apaštalavimas.

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

FÁBRICA DE GUARDA — CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 · V. Prudente · Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

ALP(LKA)1815
LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA
Zilijoje**SPAUDOS VAJUS**

P. Antanui RUDŽIUI, paaukojusiam 500 Cr. už spaudos mašina, ML administracija labai dėkoja.

**L.K.MOTERŲ DRAUGIJA
DĒKOJA**

Mums buvo labai malonu priimti gerą būrį lietuvių ant pietų Šv. Onos Šventėje, V.Zelinoje. Dėkojame visiems už malonų atsilankymą. Ypatinga padėka iš toliau atvykusiems, kaip iš Pq. das Naçoes, iš Utingos, V.Pompeios, Bom Retiro ir net iš Kanados. Iš pastarųjų buvo atvykę Antanas, Birutė, Ona ir Stefanija Samsonai.

Dėkojame Šventės šeimininkėms kruopščiai paruošusioms pietus: poniai Apolonijai Baltaduonienei, Izabelei Seliokienei, Vandai Vosylienei, Danutei Jones, Albinai Saldienei, Veronikai Skurkevičienei, Teklei Kizeliauskienei, Onai Guzikauskienei, Angelinai Tatarūnienei ir taip pat Šventės talkininkams, Viktorui Tatarūnui, Vytautui Vosyliui ir Jonui Baltaduoniui.

Širdingas ačių poniai Veronikai Skurkevičienei, padovanojusiai lietuvišką juostą ir kaklaraištį, kurių viena buvo parduota už tūkstantį ir kitas už 500 kruzeirų. Parengimo pelnas bus naudojamas pagal reikalą, parapijos ir Moterų Draugijos reikalams.

Iš praeitų metų Šventės pelno Moterų Draugija apmokėjo naują bažnyčios bokšto apšviečiamą kryžių ir nupirko plastikines užuolaidas iškylių ir svečių namui Litanikoje.

Dar kartą visiems ir visoms nuoširdus ačių.

Ona Coralon, Liet. Kat. Moterų
Dr.jos Pirmininkė

**JAUNIMO STOVYKLAVIETES
APLANKIUS**

Liepos 24 dieną, ketvirtadienį, kun. Pranas Gavėnas ir kun. Petras Urbaitis lankėsi skautų "Aušros" stovykloje, ponų Lipų ūkyje Piracicaboj. Suspėjo taip pat būti ir moksleivių ateitininkų stovyklose, Litanikoje.

Lankytojai išsivežė gražių atsiminimų ir iš vienos ir iš kitos stovyklos.

Buvo malonu matyti Eugeniją Bacevičiene, jos pagalbininkę Oną Ausenkiene ir visą pulką (apie 30) skautų ir naujų skautukų labai geroje nuotaikoje ir skautiškaime susiklausime.

Ta pačią popietę atsilankė pas skautus ir kun. Juozas Šeškevičius su poniu Zalubiene ir jos anūku Augustu. Stovyklautojai gavo "klebonišku" lauktuvių: gerų, skanių šokoladinių saldinių ir dar ko tai. Visi svečiai dalyvavo kelių skautukų įžo-

Lietuvių Sąjunga Br

- ALIANÇA -**TĖVŲ DIENA**

RUGPIŪČIO 10 DIENA - SEKMADIENI - 13 VALANDA

R U O Š I A

P I E T U S

DALYVAUKIME TĖVŲ PAGERBTUVĖSE

Rua Lituânia, 67 - Moóca

TELEF 93-5470; 274-5116 92-3309

dyje bei premijų įteikime. Matėsi gera valia kalbėti ir dainuoti lietuviškai, ypač tu, kurie mišrioje ar mažiau tautiniai nusiteikusiame šeimoje, lietuviškai mažai ką girdi ar skaito. Taigi mūsų skautai yra remtini ir iš lietuviško taško žiūrėti.

ATEITININKŲ STOVYKLOJE

Litanikoje yra patogesnės sąlygos stovyklauti ir čia buvo taip pat apie 30 įvairaus amžiaus jaunimo. Vadovavo visiems miela "viešnia iš toli" Daina Kojelytė ir jai gelbėjo Sigutė Lenkauskaitė, Nerijos vokalinio vieneto atstovė.

Ateitininkai, kaip žinoma, turi laimėti būti pastoviai globojami "Dėdės Juozo", sumanaus administratorius ir puikaus dvasios vado. Ir virtuvėje čia matėsi galinga organizacija.

Čia buvo aiški lietuviškumo aplinka ir dvasia. Ateitininkai beveik išimtinai vartojo vien tik lietuvių kalbą, o ir daina skambėjo plačiai ir garsiai, ypač dabar turint rankose naująjį BRAZILIJOS ATEITININKŲ DAINORĖLĮ.

"Kazimieriečiai" buvo kviečiami uždelsti, plačiąją Litaniką apžiūrėti, o net ir bendroje vakarieneje dalyvauti.

Už vaišingumą ir visus gerus įspūdžius gautus abejose stovyklose norisi čia viešai padėkoti vadovams ir mūsų brangiam jaunimėliui. ATEITIS mums tešvyti vis ryškesnė spalvom ir dar didesne meile Dievui, Tėvynei ir Artimui.

Kun. Petras Urbaitis

NUKELTA JAUNIMO ŠVENTĖ

Jaunimo šventės artistai nepajėgė parengti vaidinimo numatyta datai, todėl Jaunimo šventė nukeliama į rugsėjo 14 dieną.

ATITAIŠYMAS

Iš praeitame ML numeryje atspausdinto pranešimo apie bendruomenės choro repeticijas gaunasi įspūdis, kad ieškomi tik nauji choristai. Mano intencija buvo ne tik kviesti naujus choristus, bet ypač pranešti seniesiems choristams apie rengiamą koncertą ir repeticijas.

M.o V.Tatarūnas

MŪSŲ LIGONIAI

NORBERTAS STASILIONIS praeitą penktadienį turėjo mažą paraližių dėl labai aukšto kraujo spaudimo. Greita pagalba buvo nuvežtas į S.Caetano Beneficença Portuguesa ligoninę. Ligonis greitai atsigavo ir neužilgo tikisi grįžti namo.

ONA BUDREIKIENĖ iš Casa Verde parkrito namuose ir susižeidė. Dukterė Gene išsaukė ambulancą ir nuvežė Sorokabaną ligoninę Lapoje. Šiomis dienomis bus padaryti visi reikalingi tyrimai ir analizės.

METINIŲ MIŠIOS

už

**VINČA, IR ALBINA
SABALIAUSKA**

bus atlaikytos sekmadienį, rugpiūčio 17 d. 8:15 val. N.S. de Lourdes bažnyčios grutoj, Agua Rasa.

Užprašė

Anastazija Sabaliauskienė